

NACIONALINIAI MOKINIŲ PASIEKIMŲ TYRIMAI

Nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų
pristatymas švietimo konsultantams

Pedagogų profesinės raidos centras, 2008 m. vasario mėn.

Dr. Daiva Bigelienė, E.Uginčienė

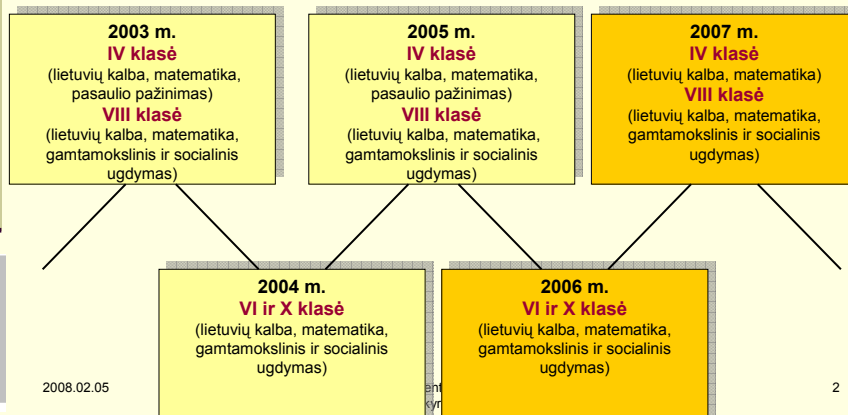
2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų
tyrimų skyrius. 2008 m.

1

Nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų vykdymas

- *Nacionaliniai mokinių pasiekimai, pradėti vykdyti 2002 metais kaip sudėtinė ŠMM Mokyklų tobulinimo programos dalis, nuo 2006 m. tęsiami įgyvendinant ŠMM Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimo programą.*

2008.02.05

2

Tyrimų tikslai

- išmatuoti, aprašyti ir įvertinti IV, VI, VIII ir X klasės mokinių tiriamų ugdymo sričių pasiekimus;
- išanalizuoti mokinių pasiekimus įvairių nepriklausomų kintamųjų kontekste (namų, mokyklos aplinka, pedagoginiai aspektai ir kt.);
- išnagrinėti kaip pagerinti mokinių mokymo ir mokymosi rezultatus;
- įvertinti mokinių pasiekimų pokyčius;
- *plėtoti nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų metodologiją;*
- *išbandyti naujas nacionalinių tyrimų rezultatų panaudojimo galimybes nacionaliniu, savivaldybės bei mokyklos lygmenimis*

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

3

Nacionaliniai tyrimai duomenis apie mokinių pasiekimus teikia:

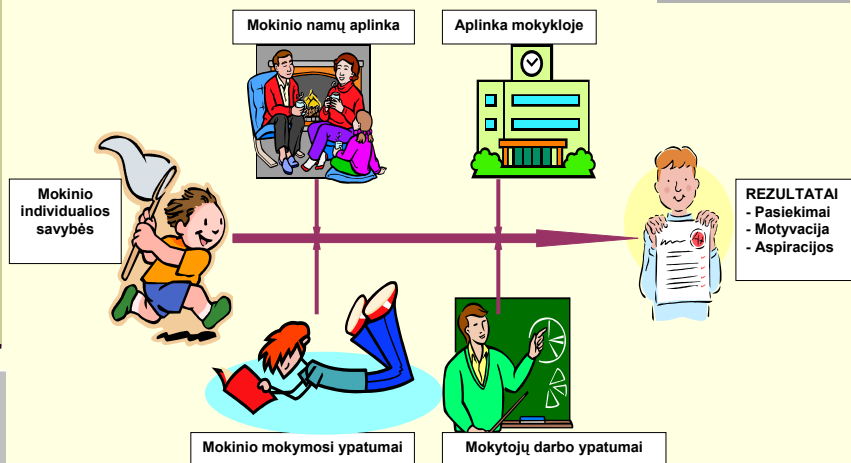
- nacionalinio ugdymo turinio rengėjams – informaciją, kaip įgyvendinamos Bendrosios programos;
- Švietimo politikos analitikams – informaciją apie šalies švietimo būklę;
- kuriamai Švietimo valdymo informacinei sistemai – duomenis švietimo būklės stebėsenai;
- mokytojams – rekomendacijas dėl ugdymo kokybės gerinimo;
- savivaldybėms ir mokykloms, savanoriškai dalyvaujančioms tyrimuose eksperimento tvarka – lyginamąją informaciją apie švietimo būklę bei kokybę regione, mokykloje.

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

4

Tyrimo modelis

2008.02.05

Švietimo plėtotes centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

5

Bendra informacija apie 2007 m. tyrimą. 2007 m. nacionalinio tyrimo metu buvo tiriami:

■ IV klasės mokinių pasiekimai:

- lietuvių gimtosios kalbos (teksto suvokimo ir teksto kūrimo)
- matematikos

■ VIII klasės mokinių pasiekimai:

- lietuvių gimtoji kalbos (teksto suvokimo ir teksto kūrimo)
- matematikos,
- gamtamokslinio ugdymo (biologija, chemija, fizika)
- socialinio ugdymo (istorija, geografija, pilietinės visuomenės pagrindai)

■ Kintamieji, aprašantys:

- mokinių socialinę kultūrinę aplinką,
- mokymosi aplinką (mokyklos bei klasės kontekstą),
- asmenines su mokymusi susijusias mokinių savybes
- vertybines nuostatas, mokinių požiūrį į mokomuosius dalykus bei mokymąsi
- ...

Mokinių pasiekimų testai

Mokinių ir mokytojų anketos

Švietimo plėtotes centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

6

NMPT instrumentai

- Mokiniams:
 - Mokinių pasiekimų testai (kiekvieno mokinio testavimas trunka 90 min.)
 - Mokinių anketos (apie 40 min.)
- Mokytojams:
 - Mokytojų anketos:
 - Pradinio ugdymo
 - Lietuvių kalbos
 - Matematikos
 - Gamtos mokslų: biologijos, chemijos, fizikos
 - Socialinių mokslų: istorijos, geografijos

Tyrimų medžiagą kiekvienam tyrimui rengia tyrėjų darbo grupės (jas sudaro mokytojai, švietimo specialistai, universitetų dėstytojai)

NMPT imtys

Klasė Metai	IV kl.	VI kl.	VIII kl.	X kl.
2002		3246		
2003	2253 <i>873 (iš 20 MTP mokyklų)</i>		2717 <i>909 (iš 20 MTP mokyklų)</i>	
2004		3380 <i>1114 (iš 20 MTP mokyklų)</i>		3083 <i>552 (iš 20 MTP mokyklų)</i>
2005	3581 <i>815 (iš 20 MTP mokyklų)</i>		3476 <i>1273 (iš MTP mokyklų)</i>	
2006		3316 mokiniai 169 klasės		3198 mokiniai 165 klasės

Tyrimo dalyviai. 2007 m.

IV klasė	VIII klasė
5140 mokiniai	3447 mokiniai
<i>iš 165 mokyklų (297 klasių)</i>	<i>iš 157 mokyklų (174 klasių)</i>
<i>290 pradinių klasių mokytojų</i>	<i>Mokytojai:</i> <i>153 Lietuvos kalbos</i> <i>148 Matematikos</i> <i>138 Biologijos</i> <i>142 Chemijos</i> <i>130 Fizikos</i> <i>152 Istorijos</i> <i>126 Geografijos</i>

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

9

Tyrimo rezultatai

2008.02.05

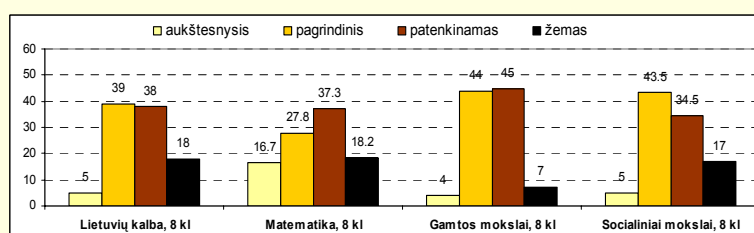
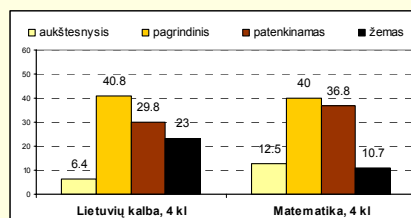
Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

10

Mokinių pasiekimų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygmenis (2007 m.)

NMPT naudojami mokinių pasiekimų lygmenys:

- **Aukštesnysis**
- **Pagrindinis**
- **Patenkinamas**
- **Žemas**

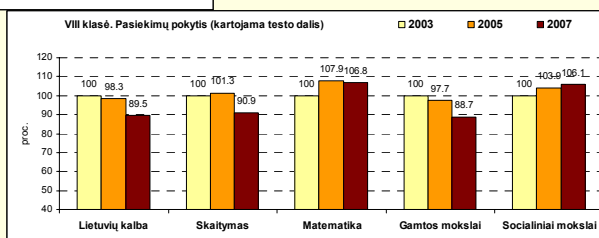
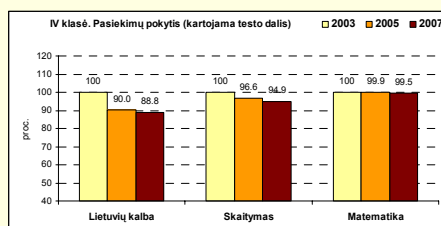
2008.02.05

Švietimo plėtotos centro. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

11

Mokinių pasiekimų dinamika pagal ugdymo sritis (kartotos dalies rezultatai)

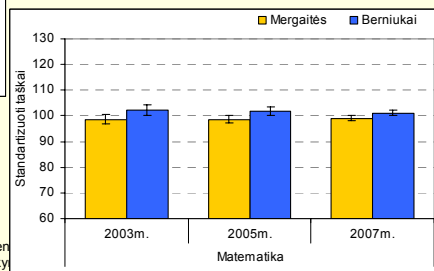
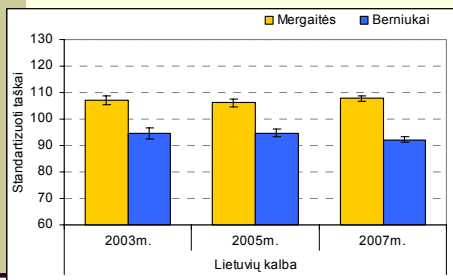
- **Tyrimų duomenys nerodo, kad mokinių mokymosi pasiekimai reikšmingai pagerėjo.**

2008.02.05

Mergaičių ir berniukų pasiekimų skirtumai – IV klasė

- Didėja lietuvių kalbos pasiekimų skirtumai tarp mergaičių ir berniukų

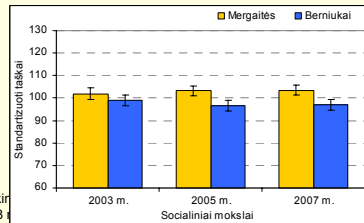
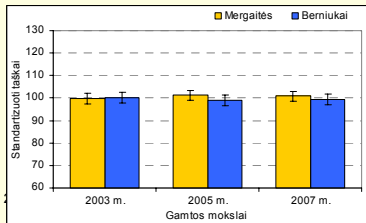
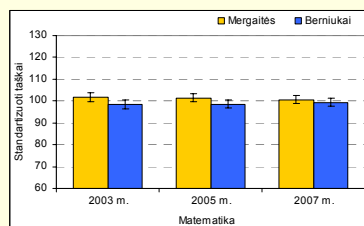
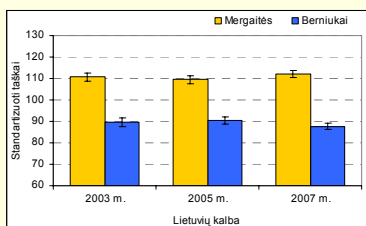

2008.02.05

Švietimo plėtotos centrai
tyrimų skyrius

Mergaičių ir berniukų pasiekimų skirtumai – VIII klasė

- Didėja lietuvių kalbos ir socialinių mokslų pasiekimų skirtumai tarp mergaičių ir berniukų. Mažėja matematikos pasiekimų skirtumai

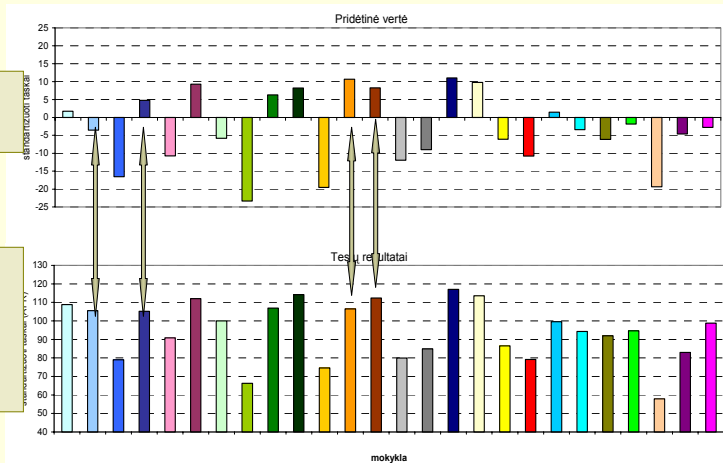
centras. Mokymų
skyrius. 2008

Mokinių pasiekimai.

(Pridėtinė vertė ir apibendrinti testų rezultatai, VIII klasė)

Pridėtinė vertė →
Šalies vidurkis - 0

Testų rezultatai →
Šalies mokinių pasiekimų vidurkis - 100

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

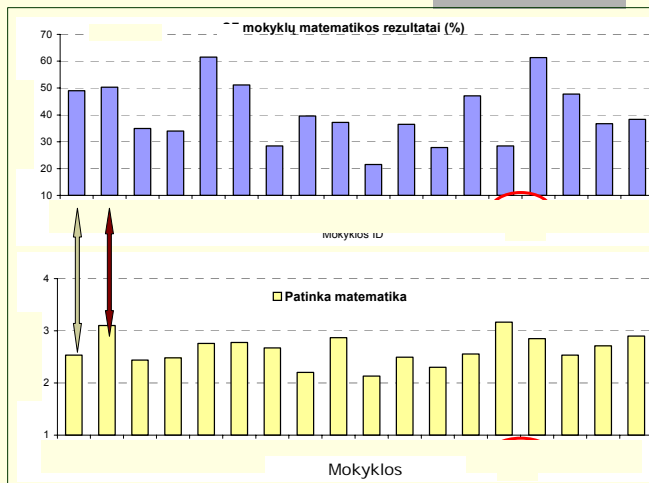
15

Požiūris į dalyką.

Kuris mokytojas geresnis?

Matematikos testo rezultatai →

Patinka matematika →

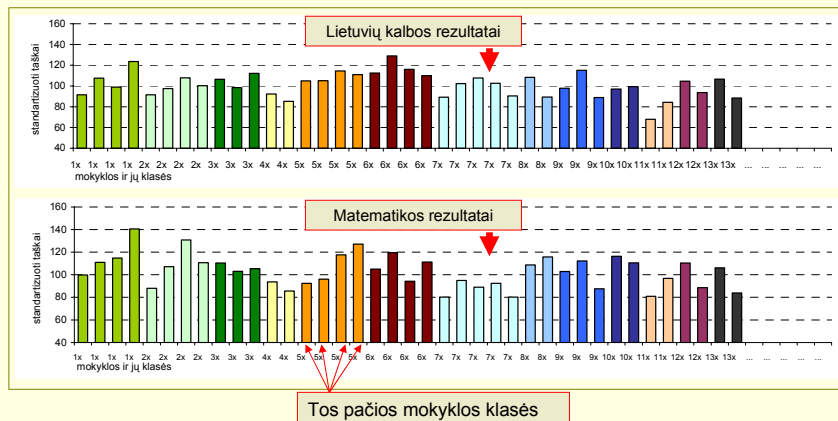

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

16

Nustatyti dideli skirtumai tarp atskirų mokyklų klasių (IV klasė, 2007 m.)

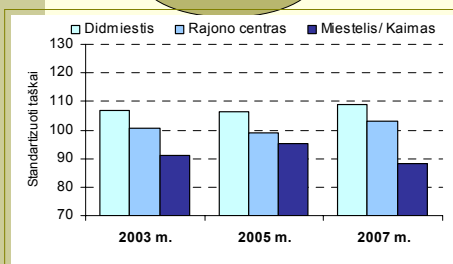
2008.02.05

Švietimo plėtotos centro. Mokinų pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

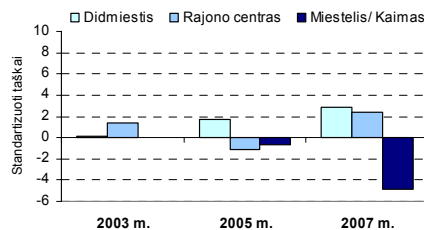
17

Pridėtinė vertė. Skirtumai pagal regioną. Skirtumų dinamika. IV klasė

Testų rezultatai

Pridėtinė vertė

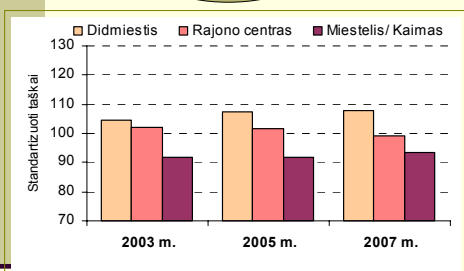
2008.02.05

Švietimo plėtotos centro tyrimų skyrius

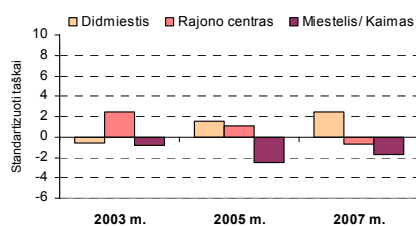
Pridėtinė vertė. Skirtumai pagal regioną. Skirtumų dinamika. VIII klasė

Pokyčiai statistiškai nereikšmingi

Testų rezultatai

Pridėtinė vertė

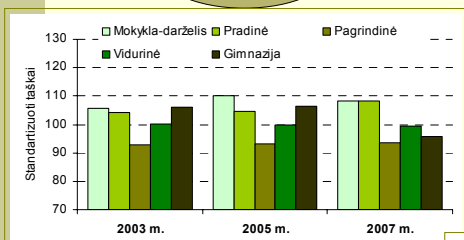
2008.02.05

Švietimo plėtotės centras
tyrimų skyrius

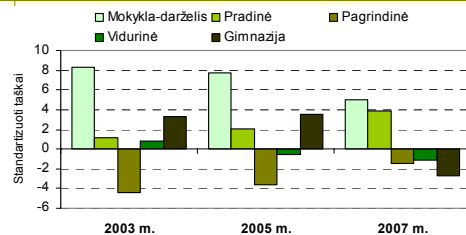
Pridėtinė vertė. Skirtumai pagal mokyklos tipą. Skirtumų dinamika. IV klasė

Yra pokyčių pradinėse, pagrindinėse mokyklose ir gimnazijose

Testų rezultatai

Pridėtinė vertė

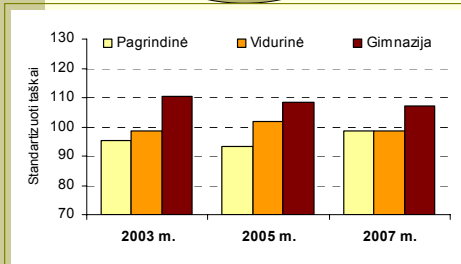
2008.02.05

Švietimo plėtotės centras
tyrimų skyrius

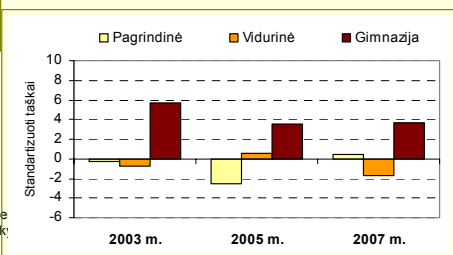
Pridėtinė vertė. Skirtumai pagal mokyklos tipą. Skirtumų dinamika. VIII klasė

Stiprėja pagrindinių mokyklų pozicijos

Testų rezultatai

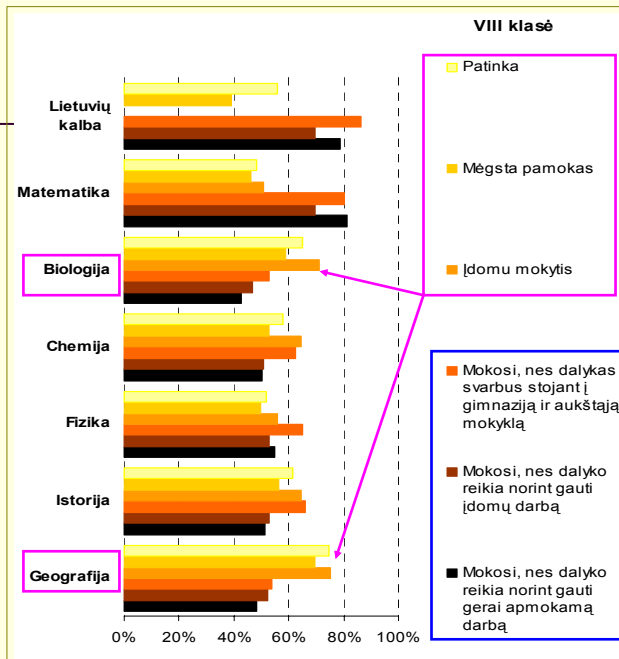
Pridėtinė vertė

2008.02.05

Švietimo plėtotos tyrimų sk.

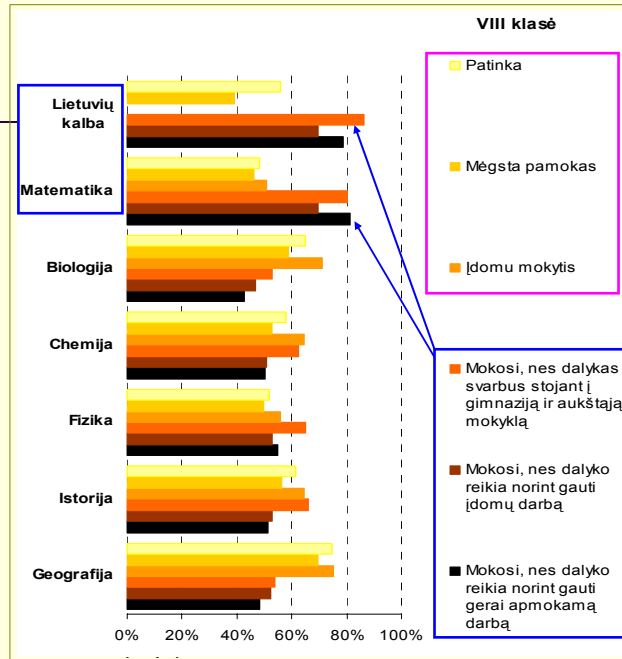
Mokinių požiūris į mokomuosius dalykus (1)

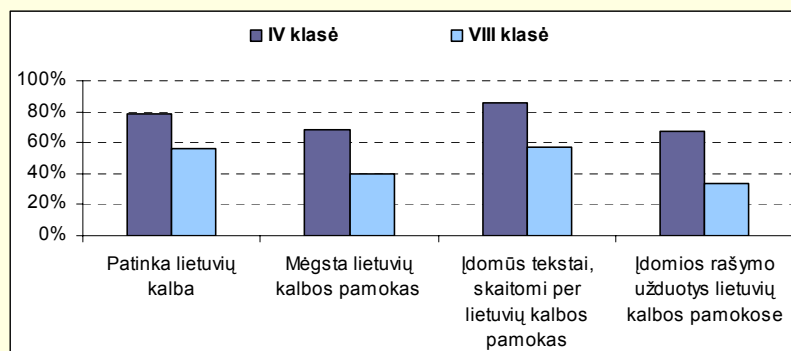
2008.02.05

Mokinių požiūris į mokomuosius dalykus (2)

2008.02.05

Mokinių požiūris į dalyką (lietuvių kalba)

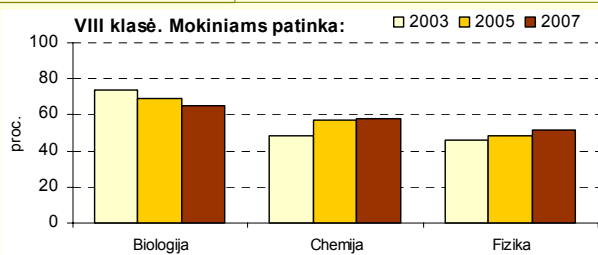
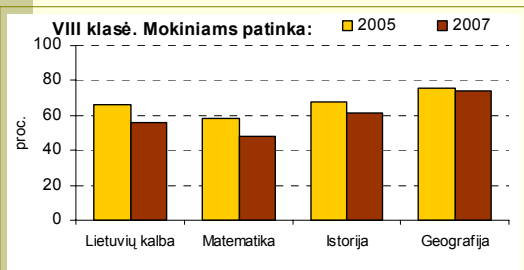

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

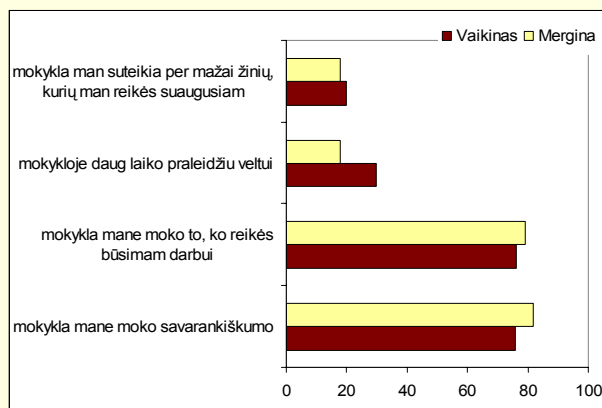
24

Mokinių požiūrio į mokomuosius dalykus kaita

2008.02.05

Mokinių požiūris į mokymąsi, VIII klasė, 2007 m. (1)

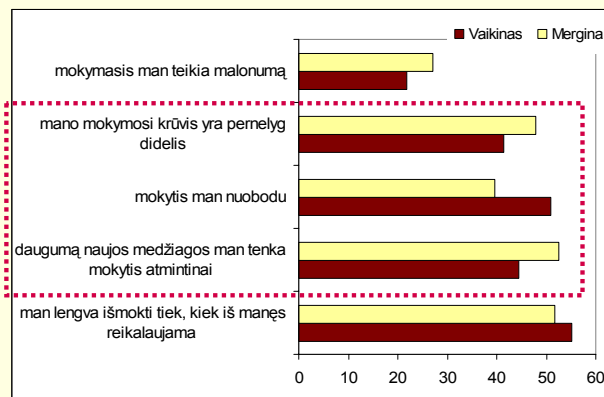

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

26

Mokinių požiūris į mokymąsi, VIII klasė, 2007 m. (2)

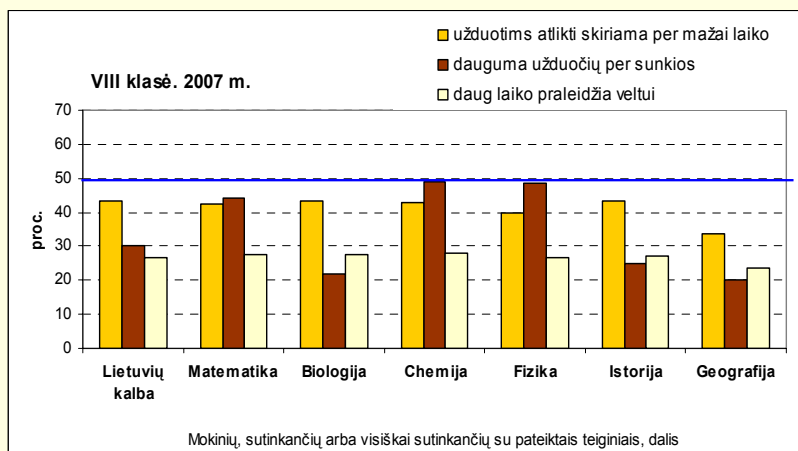

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

27

Mokinių veikla pamokų metu. Užduotys pamokų metu (mokinių atsakymai)

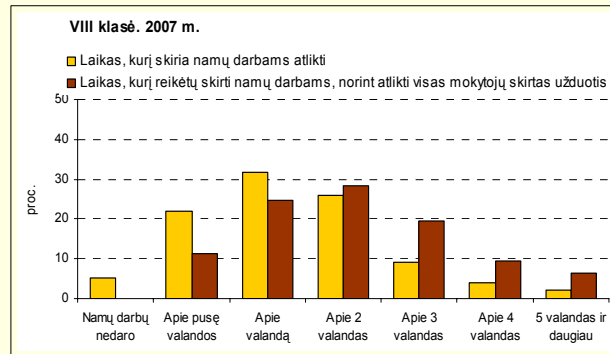

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

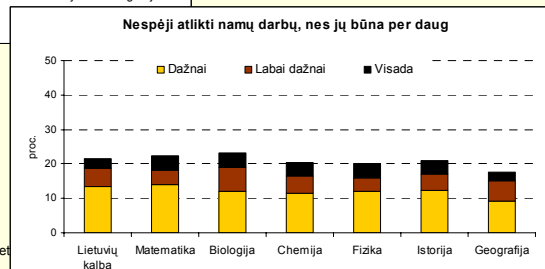
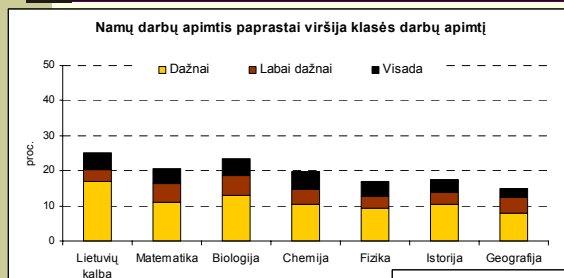
28

Laikas, įprastą darbo dieną skiriamas namų darbams VIII klasė, 2007 m.

- Dauguma aštuntokų vidutiniškai įprastą darbo dieną namų darbus atlieka per 0,5 – 2 valandas, tačiau teigia, kad visas mokytojų paskirtas užduotis jiems atlikti reiktų 1 – 3 valandų.
- Dažniausia išskylanti mokiniams problema ruošiant namų darbus – **neaišku, kaip atlikti namų darbų užduotį.**

Namų darbai. VIII klasė, 2007 m.

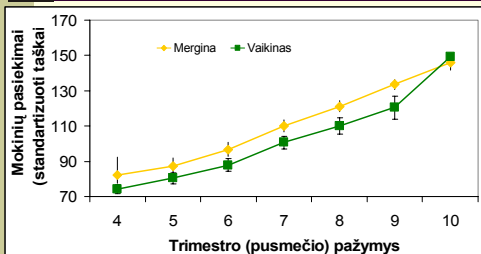

2008.02.05

Šviet

Vertinimas. Vertinimo teisingumas

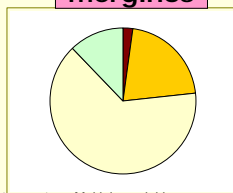
(lietuvių kalba, VIII klasė)

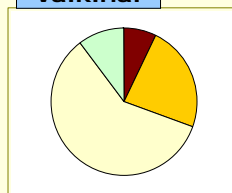
Pažymiai rašomi teisingai (proc.):

- Visiškai nesutinka
- Nesutinka
- Sutinka
- Visiškai sutinka

merginos

vaikiniai

- Nors mokytojai teigia, kad dažniausiai iš anksto numato, kiek balų rašys už gerai atliktą darbą, kad vertindami mokinius labiausiai atsižvelgia į jų pastangas ir įdėtą darbą bei galimybes, tačiau taikomi vertinimo kriterijai nėra pakankamai objektyvūs ir suprantami mokiniams: ketvirtadalis VIII klasės mokinių nesutinka, kad jiems pažymiai rašomi teisingai, lyginant mokinių pasiekimus su jų turėtais praėto trimestro (pusmečio) pažymiais stebėtas vertinimo netolygumas lyties atžvilgiu.

tyrimų skyrius. 2008 m.

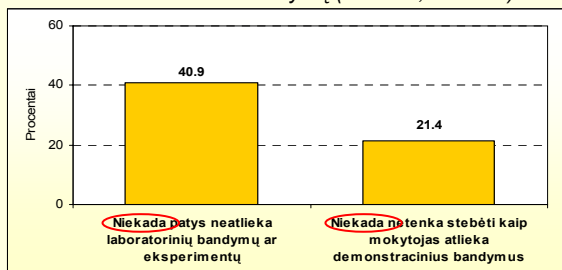
31

Gamtos mokslų rezultatai – mokiniams geriau sekasi atlikti užduotis, reikalaujančias žinių pateikimo, *sunkiausiai – reikalaujančias praktinių*

gebėjimų taikymo

- Nepakankamas mokinių tyrimų planavimo, atlikimo patyrimas, išvadų formulavimo gebėjimai, matavimo prietaisų rodmenų skaitymas, naudojimasis įvairiais informacijos šaltiniais. Mokiniams trūksta gilesnio reiškinių, procesų ir sąvokų supratimo, teorinių žinių taikymo bei susiejimo su praktika

Gana didelė dalis mokinių teigia, jog gamtos mokslų pamokose niekada netenka atlikti ar stebėti bandymų (VI klasė, 2006 m.):

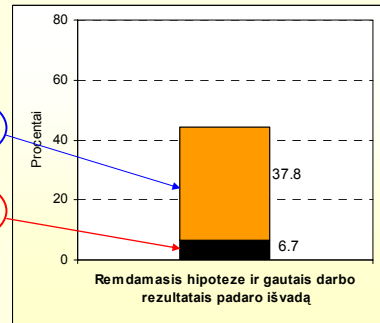
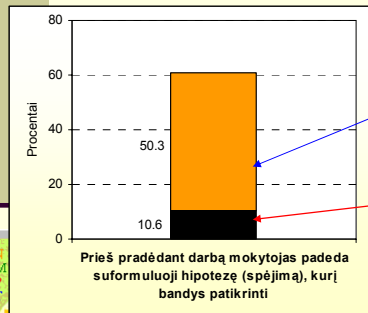
2008.02.05

tyrimų skyrius. 2008 m.

32

Laboratoriniai darbai gamtos mokslų pamokose (VI klasė, 2006 m.)

- Hipotezių ir išvadų formulavimas atliekant laboratorinius darbus (VI klasė, 2006 m.)

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinų pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

33

Mokinių namų aplinkos kaita

- Šeima
- Materialiniai, mokymosi išteklių namuose
- Bendravimas šeimoje, tėvų lūkesčiai

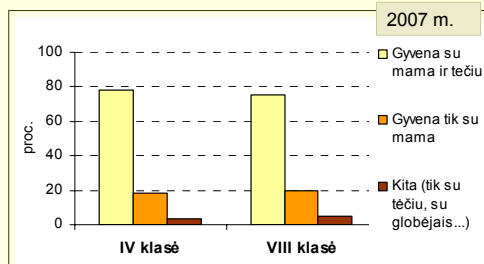
2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinų pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

34

Mokinių namų aplinka - šeima

- Apie 18 proc. ketvirtokų bei 20 proc. aštuntokų nurodė gyvenantys tik su mama.
- Jog mama ir/arba tėtis dirba užsienyje nurodė apie 9 proc. aštuntokų (3,6 proc. nurodė, jog mama, ir 8,9 proc. – jog tėtis dirba užsienyje).

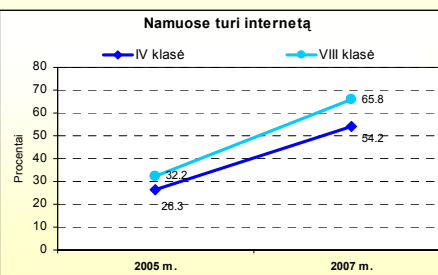
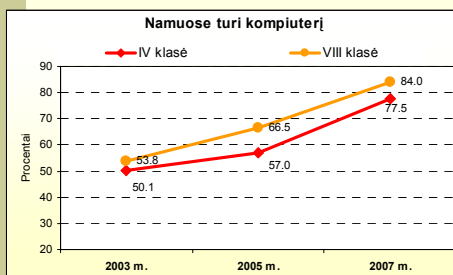

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

35

Daugėja mokinių, namuose turinčių kompiuterį ir internetą

- Daugėja kompiuterių sk. ir gerėja interneto prieiga
- Daugiau laiko praleidžiama prie kompiuterio

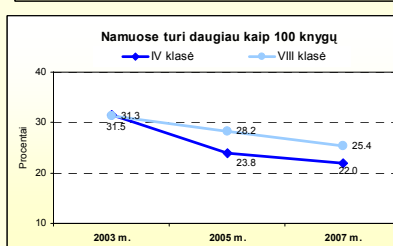
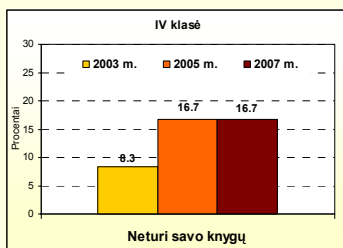
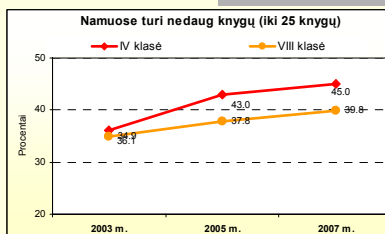
2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

36

Mokinių namų aplinka

■ Namuose mažėja knygų

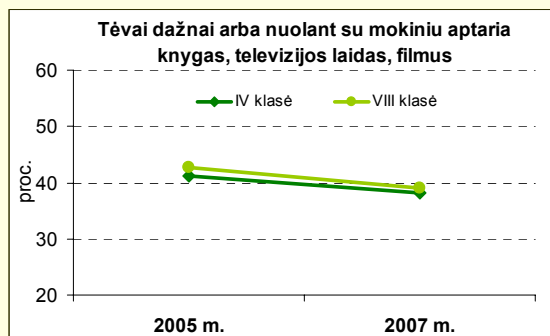
2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

37

Bendravimas šeimoje

■ Mažėja bendravimo su tėvais trukmė

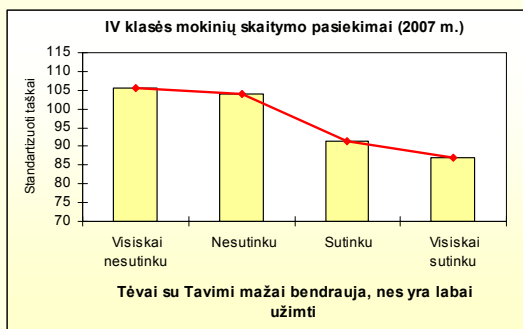

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

38

Daugiau kaip ketvirtadalis ketvirtokų tėvai mažai bendrauja su vaikais, nes yra labai užimti. Mažiau bendraujančių su tėvais mokinių skaitymo gebėjimai dažniausiai būna gerokai prastesni.

	Proc.
Visiškai nesutinku	39,1
Nesutinku	34,4
Sutinku	18,8
Visiškai sutinku	7,7

Tačiau tėvų lūkesčiai nemažėja:

- dauguma mokinių nurodė manantys, jog jų mamoms yra svarbu, kad jie, vaikai, gerai mokytųsi (gerai mokėtų lietuvių kalbą, matematiką, užsienio kalbą),
- daugumos tėvų lūkesčiai siejami su tolesniu jų vaikų mokymusi aukštojoje mokykloje (tam pritarė 94 proc. ketvirtokų ir 88 proc. aštuntokų).

Daugiau informacijos apie nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus

Švietimo plėtotos centro interneto svetainėje

www.pedagogika.lt

Tyrimų apžvalgos

Tyrimų ataskaitos

Atviri mokinių pasiekimų testai ir jų vertinimo instrukcijos bei šalies rezultatai

SVIETIMO PLETOTES CENTRAS

- Apie mus
- Bendrijų programų projektai
- Politikos analizės skyrius
- Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius**
- Ekspertinio vertinimo skyrius
- Projektai
- Vadovėlių centras
- Elektroninė biblioteka

Metams bėg

English

TRUMPAI APIE MUS

Švietimo plėtotes centras (SPC) - yra valstybinė biudžetinė švietimo įstaiga. Centro steigėjas - Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Švietimo plėtotes centras įkurtas 2001 metais reorganizavus Pedagogikos institutą.

NAUJIENOS

2008 m. sausio 2 d. Švietimo ir mokslo ministerija patvirtino **Mokymosi krypties pasirinkimo 9–12 (gimnazijų I–IV) klasėse modelio aprašą**
2008-01-16

Archyvas

DIENOS KLAUSIMAS

Ar Jus patenkinti savo išsilavinimu?

NAUJIENŲ PRENUMERATA

Jūsų el. pašto adresas **SIUSTI**

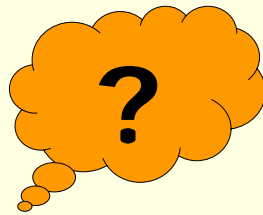
Leidiniai: tyrimų apžvalgos, dalykinės ataskaitos

2008.02.05

42

Ačiū už dėmesį

2008.02.05

Švietimo plėtotos centras. Mokinių pasiekimų tyrimų skyrius. 2008 m.

43